YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

22 päivänä kesäkuuta 2004 *

Asiassa C-42/01,

Portugalin tasavalta, asiamiehinään L. I. Fernandes ja L. Duarte, avustajanaan advogado Marques Mendes, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään P. Oliver ja M. França, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 21 artiklan mukaisesta menettelystä 22 päivänä marraskuuta 2000 tehdyn komission päätöksen K(2000) 3543 lopullinen-PT (asia COMP/M.2054 — Secil/Holderbank/Cimpor),

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, C. Gulmann, J.-P. Puissochet ja J. N. Cunha Rodrigues sekä tuomarit A. La Pergola, R. Schintgen, N. Colneric ja S. von Bahr (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Múgica Arzamendi,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 9.9.2003 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 22.1.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Portugalin tasavalta on yhteisöjen tuomioistuimeen 1.2.2001 jättämällään kanteella vaatinut EY 230 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun

neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 21 artiklan mukaisesta menettelystä 22 päivänä marraskuuta 2000 tehdyn komission päätöksen K(2000) 3543 lopullinen-PT (asia COMP/M.2054 — Secil/Holderbank/Cimpor; jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

2 Yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 30.6.1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1310/97 (EYVL L 180, s. 1; jäljempänä yrityskeskittymäasetus), 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetuista yhteisönlaajuisista keskittymistä on ilmoitettava komissiolle viikon kuluessa sopimuksen tekemisestä tai julkisen osto- tai vaihtotarjouksen ilmoittamisesta tai määräysvallan tuottavan osuuden hankkimisesta. Mainittu viikon määräaika alkaa kulua ensimmäisestä edellä mainitusta."

3 Yrityskeskittymäasetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan komissio tutkii ilmoituksen heti sen saatuaan.

4 Yrityskeskittymäasetuksen 10 artiklan 1 kohdasta käy ilmi, että komissiolla on käytössään kuukauden määräaika, jonka kuluessa se päättää siitä, aloittaako se varsinaisen tutkimusmenettelyn keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Tämän artiklan 3 kohdan mukaan päätös, jossa katsotaan, että ilmoitettu keskittymä ei sovellu yhteismarkkinoille, on tehtävä neljän kuukauden kuluessa varsinaisen menettelyn aloittamisesta.

5 Yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jollei Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeudesta tutkia komission päätöksiä muuta johdu, ainoastaan Euroopan komissiolla on toimivalta tehdä tässä asetuksessa tarkoitettuja päätöksiä.

2. Jäsenvaltio ei saa soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään yhteisönlaajuiseen keskittymään.

— —

3. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat toteuttaa aiheelliset toimenpiteet suojatakseen muita kuin tässä asetuksessa tarkoitettuja oikeutettuja etuja, jos toimenpiteet ovat sopusoinnussa yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön sääntöjen kanssa.

Yleistä turvallisuutta, tiedonvälityksen moniarvoisuutta ja vakavaraisuussääntöjä pidetään ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuina oikeutettuina etuina.

Muusta yleisestä edusta asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle, ja komission on, ennen kuin edellä tarkoitetut toimenpiteet saa toteuttaa, tunnustettava tällainen etu arvioituaan, onko se sopusoinnussa yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön sääntöjen kanssa. Komission on ilmoitettava päätöksestään asianomaiselle jäsenvaltiolle kuukauden kuluessa mainitusta ilmoituksesta."

Kansallinen lainsäädäntö

6 Portugalin oikeusjärjestyksen yksityistämissääntelyyn sisältyvät tämän oikeudenkäynnin kannalta merkitykselliset 5.4.1990 annettu yksityistämisiä koskeva puitelaki nro 11/90 (Diário da República I, A-sarja, nro 80, 5.4.1990, s. 1664) ja 15.11.1993 annettu asetus nro 380/93 (Diário da República I, A-sarja, nro 267, 15.11.1993, s. 6362), joka on annettu edellä mainitun puitelain nojalla. Asetuksessa nro 380/93 otetaan käyttöön ja säädetään erityismenettelystä, jota valtion on noudatettava yksityistettävän yrityksen osakkeenomistajarakenteiden kehityksessä. Asetuksen 1 §:n mukaan kymmentä prosenttia suuremman osan hankkiminen osuuksiin ja osakkeisiin liittyvine äänioikeuksineen sellaisten yritysten yhtiöpääomasta, joita ei ole vielä yksityistetty kokonaan, edellyttää valtiovarainministerin lupaa.

Tosiseikat

7 Espanjan oikeuden mukaan perustettu yhtiö Secilpar SL (jäljempänä Secilpar), jossa Portugalin oikeuden mukaan perustettu yhtiö Secil-Companhia Geral de Cal e Cimento SA (jäljempänä Secil) käyttää sataprosenttisesti määräysvaltaa, julkaisi 15.6.2000 alustavan ilmoituksen, jossa se tiedotti Portugalin oikeuden mukaan perustetun yhtiön Cimpor-Cimentos de Portugal SGPS SA:n (jäljempänä Cimpor) osalta esitettävästä julkisesta ostotarjouksesta. Cimpor on entinen julkinen yritys,

joka on yksityistetty vuoden 1994 alussa ja josta Portugalin valtio oli vähitellen myynyt omistamiaan osuuksia siten, että se omisti alustavan ilmoituksen julkistamisen aikaan 12,7 prosenttia osakkeista, joista 10 prosenttia oli erityisoikeuksia tuottavia osakkeita. Alustavassa ilmoituksessa todettiin, että Holderbank Financière Glaris SA, joka on Sveitsin oikeuden mukaan perustettu yhtiö (jäljempänä Holderbank), toimi yhdessä Secilparin ja Secilin kanssa.

8 Alustavan ilmoituksen mukaan julkiseen ostotarjoukseen sovellettiin muun muassa seuraavia ehtoja:

— osakkeenomistajien, jotka omistivat vähintään 67 prosenttia Cimporin osakepääomasta, oli hyväksyttävä tarjous

— Portugalin valtion Cimporin osakkeenomistajana saamat erityisoikeudet lakkautetaan

— kaikki yhtiöjärjestykseen sisältyvät äänioikeuden käyttämistä koskevat rajoitukset poistetaan.

9 Secilpar ja Holderbank pyysivät 16.6.2000 asetuksen nro 380/93 mukaisesti Portugalin valtiovarainministeriltä lupaa saada hankkia julkisen ostotarjouksen kautta Cimporin osakkeita sataan prosenttiin saakka osakkeisiin liittyvine äänioikeuksineen erityisesti alustavassa ilmoituksessa yksilöityjen määräaikojen ja siinä asetettujen ehtojen mukaisesti.

10 Hakemuksessa todettiin, että julkisella ostotarjouksella pyrittiin siihen, että ensimmäisessä vaiheessa Cimporin osakkeita hankitaan sataan prosenttiin asti tätä varten erikseen perustetun Secilparin välityksellä. Toisessa vaiheessa Secil ja Holderbank jakavat Cimporin omaisuuden siten, että Secil saa Cimporin Espanjan ja Egyptin liiketoiminnan ja osan sen Brasilian liiketoiminnasta ja Holderbank saa Cimporin Portugalin, Marokon, Tunisian ja Mosambikin liiketoiminnan sekä osan Brasilian liiketoiminnasta.

11 Komissio vastaanotti 4.7.2000 yrityskeskittymäasetuksen 4 artiklan mukaisen ilmoituksen keskittymähankkeesta, jolla Holderbrink ja Secil aikoivat hankkia asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun yhteisen määräysvallan 15.6.2000 julkistetun julkisen ostotarjouksen kautta (ks. ennakkoilmoitus yrityskeskittymästä, EYVL 2000, C 198, s. 5, jäljempänä 4.7.2000 tehty keskittymäilmoitus).

12 Valtiovarainministeri hylkäsi 5.7.2000 tekemällään päätöksellä 16.6.2000 tehdyn hakemuksen ja totesi, että Portugalin valtiolla ei ollut aikomusta luopua sille Cimporin osakkeenomistajana kuuluvista erityisoikeuksista, ja ilmoitti, että se vastusti Cimporin yhtiöjärjestykseen sisältyvien äänioikeuden käyttämistä koskevien rajoitusten poistamista.

13 Secil tiedotti 7.7.2000 vastauksensa edellisenä päivänä saamaansa kirjeeseen Comissao do Mercado de Valores Mobiliáriosille (arvopaperimarkkinakomissio) sillä julkisen ostotarjouksen osalta olleista aikeistaan. Secilpar ja Holderbank tekivät samana päivänä valtiovarainministerille uuden hakemuksen voidakseen hankkia asetuksen nro 380/93 mukaisesti 10 prosenttia ylittävän osuuden Cimporin osakepääomasta erityisesti markkinoilla. Secilpar ja Holderbank luopuivat hakemuksessa erityisesti asettamasta ostotarjouksen ehdoksi sitä, että Portugalin valtiolle Cimporin osakkeenomistajana kuuluvat erityisoikeudet oli lakkautettava.

14 Katsottuaan 20.7.2000, että 4.7.2000 tehty ilmoitus oli puutteellinen, komissio pyysi osapuolia täydentämään sitä 28.8.2000 mennessä. Tätä määräaikaa pidennettiin 15.9.2000 asti osapuolten pyynnöstä. Koska nämä eivät kuitenkaan toimittaneet komissiolle pyydettyjä tietoja, komissio keskeytti keskittymäasian käsittelyn.

15 Valtiovarainministeri totesi 11.8.2000 tekemässään päätöksessä ensinnäkin, että koska Cimporin yhtiökokous oli hylännyt ehdotuksen äänioikeuden käyttöä koskevien rajoitusten poistamisesta, julkinen ostotarjous näytti menettäneen merkityksensä. Toiseksi ministeri hylkäsi uudelleen Secilparin ja Holderbankin hakemuksen ja totesi, että osapuolten päämäärät olivat yleisesti katsottuna ristiriidassa yksityistämistä koskevien päämäärien kanssa. 11.8.2000 tehdystä päätöksestä käy ilmi, että hylkäysperusteet olivat seuraavat:

i) hankinta olisi johtanut Cimporin vetäytymiseen Portugalin pääomamarkkinoilta,

ii) hakijoiden teollinen hanke ei soveltunut yhteen Portugalin hallituksen kyseisen alan rakennemuutosta koskevien strategioden kanssa,

iii) hankinta olisi estänyt sen, että valtio luovuttaa osuutensa Cimporista edullisten talous- ja rahoitusolosuhteiden vallitessa, sekä

iv) hankinnalla olisi loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta Cimporin yksityistämisprosessin viimeisessä vaiheessa.

16 Secilpar ilmoitti vielä 11.8.2000 arvopaperimarkkinakomissiolle tietyistä muutoksista, jotka oli tehty Cimporin osakekannan julkista ostotarjousta koskevaan alustavaan ilmoitukseen ja joilla pyrittiin reagoimaan Portugalin viranomaisten esittämiin ongelmakohtiin.

17 Arvopaperimarkkinakomissio, joka otti huomioon 11.8.2000 tehdyn päätöksen ja joka katsoi, että alustavaan ilmoitukseen tehdyillä muutoksilla ei ollut merkitystä, ilmoitti samana päivänä kirjeitse Secilparille päätöksestään määrätä tämän yhtiön alustavasti ilmoittama julkinen ostotarjous peruutettavaksi.

18 Valtiovarainministerin kabinettipäällikkö toimitti 16.8.2000 päivätyllä kirjeellä yksityisesti jäljennöksen 11.8.2000 tehdystä päätöksestä kilpailupolitiikasta vastaavan komission jäsenen kabinettipäällikölle.

19 Viimeksi mainittu henkilö ilmoitti 21.9.2000 valtiovarainministerille 4.7.2000 tehdystä ilmoituksesta ja totesi, että komissiolle muodostunut ensimmäinen vaikutelma oli, että Portugalin tasavalta oli jättänyt täyttämättä yrityskeskittymien valvontaa koskevien yhteisön oikeussääntöjen mukaisen velvollisuuden informoida komissiota etukäteen aikomuksestaan kieltää yrityskeskittymä sekä selvittää, mitä etuja se haluaa suojella tällä toimenpiteellä.

20 Kirjeessä täsmennettiin vielä, että Portugalin tasavalta näytti jättäneen noudattamatta yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaan sille kuuluvia

velvoitteitaan, kun se oli päättänyt vastustaa Secilin ja Holderbankin hanketta Cimporin ostamisesta informoimatta komissiota sitä koskevista syistään ja antamatta komissiolle tilaisuutta arvioida yleistä etuja koskevien syiden yhteensoveltuvuutta yhteisön lainsäädännön kanssa ennen kysymyksessä olevien toimenpiteiden toteuttamista. Kirjeen mukaan siinä tapauksessa, että komissio päätyy katsomaan, että Portugalin tasavallan esittämät syyt eivät ole yhdenkään yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa mainitun kolmen edellytyksen mukaisia, komissio voi toteuttaa kyseisen säännöksen mukaan toteutettavaksi tulevat toimenpiteet. Portugalin tasavaltaa pyydettiin esittämään tätä kysymystä koskevat huomautuksensa viimeistään 5.10.2000.

21 Edellä mainitusta 21.9.2000 päivätystä kirjeestä ilmenee, että jos komissio katsoisi, että valtiovarainministerin päätöksiä ei voitu sillä perusteella pitää perusteluina, että niissä olisi suojattu yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja muita oikeutettuja etuja, komissio ryhtyisi asianmukaisiin toimenpiteisiin. Portugalin tasavaltaa pyydettiin esittämään huomautuksensa asiasta myös viimeistään 5.10.2000.

22 Valtiovarainministeri vastasi 3.10.2000 päivätyllä kirjeellä, ettei se ollut soveltanut Secilparin ja Holderbankin julkiseen ostotarjoukseen Portugalin kilpailulainsäädäntöä, vaan asetusta nro 380/93. Se totesi myös, että yksityistämisen viimeinen vaihe toteutettiin piakkoin, mistä seuraa, että Portugalin valtiolla Cimporin osakkeenomistajana olevat erityisoikeudet lakkaisivat ja osuuksien hankinta Cimporissa ei kuuluisi enää asetuksen nro 380/93 soveltamisalaan.

23 Komissio teki 22.11.2000 riidanalaisen päätöksen.

24 4.7.2000 tehty ilmoitus peruttiin 11.1.2001.

25 Yhteisöjen tuomioistuin hyväksyi asiassa C-367/98, komissio vastaan Portugali, 4.6.2002 antamassaan tuomiossa (Kok. 2002, s. I-4731) jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä komission 14.10.1998 nostaman kanteen EY:n perustamissopimuksen 73 b artiklan (josta on tullut EY 56 artikla) rikkomista koskevilta osin. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että Portugalin tasavalta ei ole noudattanut tämän artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on antanut ja pitänyt voimassa muun muassa lain nro 11/90 ja asetuksen nro 380/93.

Riidanalainen päätös

26 Riidanalaisen päätöksen 1 ja 2 perustelukappaleesta käy ilmi, että päätös koskee 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehtyjen päätösten yhteensoveltuvuutta yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan kanssa.

27 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 11 perustelukappaleessa, että sille ilmoitetussa keskittymässä on kysymys siitä, että Secil ja Holderbank hankkivat Cimporin tarkoituksenaan jakaa välittömästi näin saatu omaisuus keskenään. Hankinta koskee täten kahta keskittymää, joilla kumpikin yritys saa osan Cimporista.

28 Komissio toteaa riidanalaisessa päätöksessä otsikon "Portugalin viranomaisten toteuttamien toimenpiteiden soveltuminen yhteen [yrityskeskittymä]asetuksen 21 artiklan kanssa" alla olevassa 49 perustelukappaleessa, että Portugalin viranomaiset eivät ole ilmoittaneet sille mitään sellaista yleistä etua, jota niiden mukaan olisi välttämättä suojeltava 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyillä päätöksillä.

29 Komissio huomauttaa riidanalaisen päätöksen 50 perustelukappaleessa, että "[5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyissä] päätöksissä on mainittu asetuksen nro 380/93 notorisena päämääränä yksityistettävien yritysten osakkeenomistajarakenteen kehitys kansallisen yrittäjyyden ja kansallisen tuotantovälineistön tehokkuuden vahvistamiseksi tavalla, joka on sopusoinnussa Portugalin talouspoliittisten suuntaviivojen kanssa".

30 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 55 perustelukappaleessa, että tämä päämäärä ei kuulu yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin, sellaisinaan oikeutetuiksi eduiksi katsottaviin etuihin (joita ovat yleinen turvallisuus, tiedonvälityksen moniarvoisuus ja vakavaraisuussäännöt).

31 Riidanalaisen päätöksen 56 ja 57 perustelukappaleessa komissio toteaa, että koska Portugalin tasavalta ei ole ilmoittanut sille tätä etua, kyseinen valtio on jättänyt noudattamatta yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan mukaan sille kuuluvia velvoitteita. Komissio jatkaa kuitenkin, että 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehtyjen päätösten perusteena olevat syyt käyvät kuitenkin selvästi ilmi näistä päätöksistä.

32 Komissio katsoo tästä riidanalaisen päätöksen 58 perustelukappaleessa seuraavaa: " — — yrityskeskittymien vastustamisesta tehdyn kahden päätöksen perusteena olevat argumentit on mainittu toisen päätöksen tekstissä, jonka mukaan on välttämätöntä suojella yksityistettävien yhtiöiden osakkeenomistajarakenteen kehitystä kansallisen yrittäjyyden ja kansallisen tuotantovälineistön tehokkuuden vahvistamiseksi tavalla, joka on sopusoinnussa Portugalin talouspoliittisten suuntaviivojen kanssa. Näillä kahdella päätöksellä rajoitetaan perustamissopimuksissa taattua sijoittautumisvapautta ja pääomien vapaata liikkuvuutta, eikä rajoitusten voida katsoa olevan perusteltuja sellaisten yleistä järjestystä koskevien syiden vuoksi, jotka on tunnustettu yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä; joka tapauksessa Portugalin tasavalta ei ole esittänyt tämänluonteisia syitä. Lisäksi yhdenvertaisen kohtelun yleisestä periaatteesta, joka oli Portugalin tasavallan tekemän ensimmäisen päätöksen perusteena, ei saada mitään lisätukea, joka vahvistaisi edellä mainittuja argumentteja".

33 Komissio päätyy riidanalaisen päätöksen 59 perustelukappaleessa siihen, että "vaikka jätettäisiin kokonaan huomiotta, että Portugalin hallitus ei ole ilmoittanut komissiolle ajoissa päätöksiensä syitä [yrityskeskittymä]asetuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti, komissio ei voi pitää näitä syitä oikeutettuina".

34 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen johdanto-osan "Päätelmät"-nimisen otsikon alla olevassa 60 perustelukappaleessa, että Portugalin tasavalta on kieltäytyessään antamasta lupaa kymmentä prosenttia suuremman määrän hankintaan Cimporin osakkeista tosiasiallisesti näillä päätöksillään evännyt sen, että keskittymäilmoituksen tehneet osapuolet hankkivat määräysvallan Cimporissa.

35 Riidanalaisen päätöksen 61 perustelukappaleessa komissio viittaa siihen, että koska 5.7.2000 tehty päätös, sellaisena kuin se on muotoiltuna uudelleen 11.8.2000 tehdyllä päätöksellä, jossa kieltäydytään antamasta lupaa kymmentä prosenttia suuremman määrän hankintaan Cimporin osakkeista, ei näytä perustuvan yleiseen turvallisuuteen, tiedonvälityksen moniarvoisuuteen tai vakavaraisuussääntöihin, "Portugalin viranomaiset eivät voi puuttua asiaan ja kieltää yhteisönlaajuista keskittymää ilmoittamatta [yrityskeskittymä]asetuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti ennen tämän päätöksen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista komissiolle, mitä muuta yleistä etua ne haluavat suojella".

36 Riidanalaisen päätöksen 62 perustelukappaleessa komissio esittää, että "[yrityskeskittymä]asetuksen 21 artiklan 3 kohdalta puuttuisi kokonaan tehokas vaikutus, jos komissio ei voisi tutkia ilmoituksen puuttumisen takia sitä, onko jäsenvaltion toteuttama toimenpide perusteltu jonkin 21 artiklan 3 kohdassa nimenomaisesti oikeutetuksi katsotun edun perusteella. Jäsenvaltiot voisivat helposti välttää komission suorittaman arvioinnin olemalla ilmoittamatta sellaisia toimenpiteitä. Asetuksen 21 artiklan rakenne perustuu tasapainoon kahden velvollisuuden välillä; ensimmäinen näistä on jäsenvaltioiden velvollisuus ilmoittaa etukäteen komissiolle etu, jonka ne katsovat oikeutetuksi, ja toinen näistä on komission velvollisuus tehdä

päätös sellaiseksi väitetyn edun yhteensoveltuvuudesta yhteisön oikeuden kanssa yhden kuukauden määräajassa".

37 Komissio katsoo riidanalaisen päätöksen 63 perustelukappaleessa, että edellä esitetystä seuraa, "että 21 artiklaa on tulkittava siten, että riippumatta siitä, onko toimenpiteestä ilmoitettu, komissiolla on oikeus tehdä päätös, jossa se ratkaisee, onko tämä toimenpide [yrityskeskittymä]asetuksessa vahvistetun yksinomaisen toimivallan periaatteen vastainen".

38 Komissio päätyy katsomaan riidanalaisen päätöksen 64 perustelukappaleessa seuraavaa: " — — ilmoitettuun keskittymään liittyviä Portugalin viranomaisten toteuttamia toimenpiteitä ja erityisesti [5.7.2000 ja 11.8.2000 tehtyjä päätöksiä] ei voida katsoa toimenpiteiksi, joiden tarkoituksena on suojella yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön oikeuden sääntöjen kanssa yhteensoveltuvia oikeutettuja etuja. Tästä syystä nämä toimenpiteet ovat yhteisön oikeuden ja erityisesti [yrityskeskittymä]asetuksen 21 artiklan vastaisia."

39 Riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappaleessa täsmennetään, että "Portugalin tasavallan on siis ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin noudattaakseen yhteisön lainsäädäntöä ja peruutettava kysymyksessä olevat päätökset".

40 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Portugalin valtiovarainministerin 5.7.2000 tekemän päätöksen, sellaisena kuin se on muotoiltuna uudelleen 11.8.2000 tehdyssä päätöksessä, joista kummastakaan ei ollut

vastoin [yrityskeskittymä]asetuksen 21 artiklan 3 kohdan säännöksiä tehty ilmoitusta komissiolle, taustalla olevat edut ovat yhteensoveltumattomia yhteisön oikeuden kanssa."

Kanne

41 Portugalin tasavalta esittää aluksi kysymyksen riidanalaisen päätöksen raukeamisesta. Sitten se vetoaa kanteensa tueksi kuuteen kanneperusteeseen, jotka ovat seuraavat:

— EY 253 artiklan rikkominen siksi, että riidanalainen päätös ei sisällä täsmällistä ja riittävää mainintaa oikeudellisesta perustasta

— EY 253 artiklan rikkominen siksi, että kansallisten toimenpiteiden yhteensoveltumattomuutta yhteisön oikeuden kanssa ei ole perusteltu

— EY 7 artiklan 1 kohdan ja yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 1 ja 3 kohdan kolmannen alakohdan rikkominen siltä osin kuin komissiolla ei ollut toimivaltaa tehdä riidanalaista päätöstä, koska Portugalin tasavallan ilmoitus siitä, mitä etuja kansallisilla toimenpiteillä suojellaan, puuttui

— EY 220 artiklan ja yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 1 kohdan rikkominen siltä osin kuin komissio on tunkeutunut tuomioistuinten suorittaman valvonnan alueelle tehdessään riidanalaisen päätöksen, vaikka edellä mainittu ilmoitus puuttui

— EY 5 artiklan kolmannen kohdan rikkominen ja suhteellisuusperiaatteen loukkaaminen siltä osin kuin komissio ei rajoittanut arviointiaan koskemaan pelkästään yhteisönlaajuista keskittymää, eli Holderbank/Cimporia, ja siltä osin kuin se on tehnyt lopullisen ja peruuttamattoman toimenpiteen, vaikka keskittymäilmoituksen tehneet osapuolet olivat passiivisia

— menettelyn väärinkäyttö siten, että vaikka edellä mainittu Portugalin tasavallan ilmoitus puuttui, komissio teki riidanalaisen päätöksen sen sijaan, että se olisi nostanut EY 226 artiklan nojalla jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen.

Riidanalaisen päätöksen raukeamista koskeva esikysymys

42 Portugalin tasavalta esittää, että riidanalainen päätös on tehty 4.7.2000 tehdyllä keskittymäilmoituksella käynnistyneen menettelyn johdosta ja puitteissa. Tämä menettely päättyi kuitenkin 11.1.2001 eli tämän ilmoituksen riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen tapahtuneen peruuttamisen johdosta, joten oikeudellinen perusta, jonka perusteella komissio saattoi väittää, että sillä oli toimivalta ryhtyä toimenpiteisiin yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan nojalla, hävisi. Riidanalainen päätös on täten rauennut.

43 Tältä osin on riittävää todeta, että julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksensa 32 ja 33 kohdassa mainitsemista syistä riidanalainen päätös ei missään tapauksessa raukea siksi, että keskittymäilmoitus on peruttu riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen. Riidanalainen päätös on näin ollen edelleen olemassa, ja se voi olla Portugalin tasavallan nostaman kanteen kohteena.

Kolmas, neljäs ja kuudes kanneperuste

44 Portugalin hallitus väittää kolmannella, neljännellä ja kuudennella kanneperusteellaan, jotka on syytä käsitellä yhdessä ja ensin, että koska Portugalin tasavalta ei ilmoittanut, mitä etuja 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyillä päätöksillä suojataan, komissio ei ollut toimivaltainen tekemään riidanalaista päätöstä.

45 Ensimmäiseksi Portugalin hallitus myöntää, että 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehtyjen päätösten taustalla olevat edut eivät tosin vastaa mitään yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa nimenomaisesti lueteltua oikeutettua etua, mutta toteaa sen jälkeen, että 3 kohdan kolmannessa alakohdassa annetaan lupa muiden yleisten etujen kansalliseen suojaamiseen ja asetetaan jäsenvaltiolle velvollisuus tehdä asiassa ilmoitus komissiolle.

46 Portugalin hallituksen mukaan ainoastaan silloin, jos jäsenvaltio ensin ilmoittaa komissiolle halustaan vedota sellaisiin muihin yleisiin etuihin, komissio voi ilmoittaa päätöksensä kyseiselle jäsenvaltiolle. Niin kauan kuin jäsenvaltio ei ole tehnyt

sellaista ilmoitusta, komissiolla ei ole myöskään toimivaltaa päättää yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista eduista.

47 Portugalin hallitus katsoo lisäksi, että silloin, kun ilmoitus puuttuu, komissio saattaa tehdä päätöksen sellaisesta yleisestä edusta, joka ei tosiasiallisesti ole se etu, johon kansallinen päätöksentekijä pyrkii.

48 Kyseinen hallitus jatkaa, että koska komissio ei voi tehdä silloin, kun kyseisen valtion ilmoitusta ei ole tehty, keskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan perusteella päätöstä, valvontatehtävästä huolehtiminen ja laillisuuden takaaminen kuuluvat yhteisöjen tuomioistuimelle tai kansalliset tuomioistuimet huolehtivat niistä sisäisten menettelytapojen puitteissa. Komissio on siten riidanalaisen päätöksen tekemällä tunkeutunut viimeksi mainittujen toimivallan alueelle ja näin rikkonut kyseisen asetuksen 21 artiklan 1 kohtaa ja EY 220 artiklaa.

49 Portugalin hallitus väittää sitten, että kun ei oteta lukuun sitä tilannetta, että komissiolla on toimivalta tehdä päätös yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmannessa alakohdassa, jota tulkitaan kyseisen hallituksen osoittamalla tavalla, tarkoitettujen edellytysten mukaisesti, kaikissa niissä tilanteissa, joissa jäsenvaltiot ovat potentiaalisesti loukanneet ilmoittamista koskevaa velvollisuuttaan tai rikkoneet yleisten etujen mukaisuutta koskevia aineellisia rajoja, on tarvittaessa nostettava EY 226 artiklan nojalla nostettava jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne. Komissio on näin ollen riidanalaisen päätöksen tekemällä rikkonut välittömästi tätä artiklaa ja käyttänyt menettelyä väärin.

50 Ensinnäkin on muistutettava siitä, että yrityskeskittymäasetus perustuu periaatteelle toimivallan selkeästä jaosta kansallisten valvontaviranomaisten ja yhteisön valvon-

taviranomaisten välillä. Asetuksen johdanto-osan 29 perustelukappaleessa todetaan, että "keskittymät, joihin tätä asetusta ei sovelleta, kuuluvat periaatteessa jäsenvaltion lainkäyttövaltaan". Käänteisesti ainoastaan komissiolla on toimivalta tehdä kaikki yhteisönlaajuisia keskittymiä koskevat päätökset (asia C-170/02 P, Schlüsselverlag J. S. Moser ym. v. komissio, tuomio 25.9.2003, Kok. 2003, s. I-9889, 32 kohta)

51 Toiseksi yrityskeskittymäasetukseen sisältyy myös säännöksiä, joiden tarkoituksena on oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä ja kyseessä olevien yritysten edun nimissä rajoittaa komissiolle kuuluvien yrityskeskittymien tutkimusmenettelyjen kestoa. Niinpä yhteisönlaajuisista keskittymistä on kyseisen asetuksen 4 artiklan mukaan ilmoitettava komissiolle viikon kuluessa. Tämän asetuksen 6 artiklassa ja 10 artiklan 1 kohdassa säädetään, että komissio aloittaa välittömästi tutkimuksensa ja että sillä on tällöin pääsäännön mukaan kuukauden määräaika tehdä päätös siitä, aloittaako se varsinaisen tutkimusmenettelyn yhteisönlaajuisen keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille vai ei. Saman asetuksen 10 artiklan 3 kohdan mukaan komission on ratkaistava asia periaatteessa neljän kuukauden määräajassa, joka alkaa menettelyn aloittamista koskevan päätöksen tekemisestä. Saman artiklan 6 kohdassa säädetään, että "jos komissio ei ole tehnyt — — päätöstä — — määräajassa, keskittymää pidetään yhteismarkkinoille soveltuvaksi julistettuna" (em. asia Schlüsselverlag J. S. Moser ym. v. komissio, tuomion 33 kohta).

52 Samoin on niin, että yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan mukaan kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava muut yleiset edut kuin saman kohdan toisessa alakohdassa luetellut kolme etua komissiolle ja komission on ilmoitettava päätöksestään kuukauden määräajassa mainitusta ilmoituksesta.

53 Näin ollen on katsottava, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena on ollut vahvistaa selkeä jako jäsenvaltion viranomaisten ja yhteisön viranomaisten toimien välillä ja se halusi varmistaa, että yrityskeskittymien valvonta suoritetaan määräajoissa, jotka ovat samalla kertaa sekä hyvän hallinnon vaatimusten että liike-elämän vaatimusten mukaisia (ks. vastaavasti em. asia Schlüsselverlag J. S. Moser ym. v. komissio, tuomion 34 kohta).

54 Näin ollen on katsottava, että Portugalin hallituksen esittämää yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan tulkintaa, jonka mukaan komissio ei voinut ratkaista päätöksellä 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyissä päätöksissä suojeltujen etujen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa sen vuoksi, että näitä etuja ei ollut ilmoitettu, ei voida hyväksyä.

55 Kuten julkisasiamies on todennut aivan oikein ratkaisuehdotuksensa 51 kohdassa, jos silloin, kun asianomaisen jäsenvaltion ilmoitus puuttuu, komissio voisi pelkästään nostaa EY 226 artiklan mukaisen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen, asiassa olisi mahdotonta saada yhteisön päätöstä yrityskeskittymäasetuksessa asetettujen lyhyiden määräaikojen mukaisesti, ja tällöin olisi vaarana, että sellainen päätös tehdään vasta sen jälkeen kun yhteisönlaajuisen keskittymän syntymistä olisi jo lopullisella tavalla haitattu kansallisilla toimenpiteillä.

56 Lisäksi keskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta menettäisi Portugalin hallituksen tulkinnan johdosta kokonaan tehokkaan vaikutuksensa, koska jäsenvaltiot voisivat silloin helposti välttää tässä säännöksestä säädetyn valvonnan.

57 Tästä seuraa, että jotta muiden kuin yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen yleisten etujen valvonta, jonka suorittaminen on uskottu kyseisen kohdan kolmannessa alakohdassa komissiolle, olisi tehokasta,

kyseiselle toimielimelle on tunnustettava toimivalta ratkaista päätöksellä näiden etujen yhteensoveltuvuus yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön oikeuden sääntöjen kanssa siitä riippumatta, onko näistä eduista ilmoitettu sille vai ei.

58 Vaikka on totta, että asianomaisen jäsenvaltion antaman ilmoituksen puuttumisen vuoksi komission tehtävä voi tulla epäselvemmäksi ja hankalammaksi, sillä komission voi olla vaikea yksilöidä kansallisilla toimenpiteillä suojeltuja etuja, komissio voi kuitenkin — kuten julkisasiamies on aivan oikein todennut ratkaisuehdotuksensa 55 kohdassa — aina pyytää kyseiseltä jäsenvaltiolta näitä tietoja. Jos jäsenvaltio sitten jättää tästä pyynnöstä huolimatta toimittamatta pyydetyt tiedot, komissio voi tehdä päätöksen käytettävissään olevien tietojen perusteella (ks. vastaavasti valtiontukien osalta asia C-301/87, Ranska v. komissio, ns. Boussac Saint Frères -tapaus, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-307, Kok. Ep. X, s. 319, 22 kohta).

59 Lisäksi nyt esillä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa jäsenvaltio ei ole ilmoittanut kyseisillä kansallisilla toimenpiteillä suojeltavia etuja, on väistämätöntä, että komissio tutkii aluksi, ovatko toimenpiteet perusteltuja yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa mainittujen etujen perusteella. Nimittäin, jos se toteaa silloin, että jäsenvaltio on toteuttanut nämä toimenpiteet jonkin kyseisessä alakohdassa luetellun oikeutetun edun suojaamiseksi, sen ei tarvitse jatkaa tutkintaansa ja varmistaa, ovatko toimenpiteet perusteltuja kolmannessa alakohdassa tarkoitetun muun yleisen edun takia.

60 Koska, kuten tämän tuomion 57 kohdasta käy ilmi, komissio on yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan nojalla toimivaltainen tekemään päätöksen siitä, ovatko jäsenvaltion suojelemat muut kuin kyseisen kohdan toisessa alakohdassa luetellut yleiset edut sopusoinnussa yhteisön oikeuden yleisten oikeusperiaatteiden ja muiden yhteisön oikeuden sääntöjen kanssa, vaikka kyseinen jäsenvaltio ei olisikaan ilmoittanut näitä etuja, on päädyttävä siihen, että komissio ei ole riidanalaisen päätöksen tehdessään tunkeutunut yhteisöjen

tuomioistuimelle tai kansallisille tuomioistuimille kuuluvan toimivallan alueelle eikä siis ole rikkonut yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 1 kohtaa tai EY 220 artiklaa. Se ei ole myöskään rikkonut EY 226 artiklaa tai käyttänyt menettelyä väärin.

61 Edellä olevasta seuraa, että kolmas, neljäs ja kuudes kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Ensimmäinen kanneperuste

62 Portugalin hallitus esittää ensimmäisessä kanneperusteessaan, että komissio on loukannut EY 253 artiklassa säädettyä perusteluvelvollisuutta, koska se ei ole osoittanut riidanalaisessa päätöksessä riittävän täsmällisesti sen oikeudellista perustaa.

63 Tältä osin riittää, että todetaan, että riidanalaisen päätöksen sanamuodosta, etenkin päätöksen johdanto-osan 60–64 perustelukappaleesta, käy selvästi ilmi, että se perustuu yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan kolmanteen alakohtaan.

64 Portugalin hallituksen esittämä ensimmäinen kanneperuste on täten myös hylättävä perusteettomana.

Toinen kanneperuste

65 Portugalin hallitus esittää toisessa kanneperusteessaan, että komissio ei ole perustellut riittävästi kansallisten toimenpiteiden yhteensoveltumattomuutta yhteisön oikeuden kanssa. Erityisesti päätös ei sisällä tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin perustuvaa ja asian kannalta merkityksellisen yhteisön oikeuden yhteydessä asianmukaisesti selitettyä erityistä aineellista arviointia Portugalin viranomaisten toteuttamien toimenpiteiden taustalla olevista eduista.

66 Asiassa on syytä palauttaa mieliin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklan mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen toimenpiteen luonteen mukaan ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska tutkittaessa, ovatko päätöksen tai muun toimenpiteen perustelut EY 253 artiklan mukaisia, on otettava huomioon paitsi päätöksen toimenpiteen sanamuoto myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. erityisesti yhdistetyt asiat 296/82 ja 318/82, Alankomaat ja Leeuwarder Papierwarenfabriek v. komissio, tuomio 13.3.1985, Kok. 1985, s. 809, Kok. Ep. VIII, s. 107, 19 kohta; asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta ja asia C-301/96, Saksa v. komissio, tuomio 30.9.2003, Kok. 2003, s. I-9919, 87 kohta).

67 On totta, että riidanalaiseen tuomioon sisältyy tiivistelmä niistä perusteista, joiden perusteella komissio katsoi, että 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehtyjen päätösten taustalla olevat edut ovat yhteensoveltumattomia yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön oikeuden sääntöjen kanssa.

68 Kuitenkin, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 66 ja 67 kohdassa, komissio esitti yksilöityään, mitä etuja kansallisilla toimenpiteillä suojataan, ja todettuaan, että ne eivät kuuluneet yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa sellaisinaan oikeutetuiksi katsottuihin etuihin, riidanalaisen päätöksen 58 perustelukappaleessa sellaisen — vaikkakin hyvin suppean — perustelun, jonka pohjalta voidaan ymmärtää ne seikat, joihin komission suorittama päättely perustuu.

69 Lisäksi, kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 68 kohdassa, riidanalainen päätös tehtiin Portugalin hallitukselle tutussa asiayhteydessä, eli jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä, joka sittemmin johti edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Portugali annettuun tuomioon, ja Portugalin hallitus ei ollut toimittanut edes 21.9.2000 päivätyn komission kirjeen johdosta komissiolle minkäänlaista selvitystä, jossa se olisi käsitellyt kyseisillä toimenpiteillä suojattujen yleisten etujen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa.

70 Kun otetaan huomioon tämä asiayhteys, on todettava, että riidanalainen päätös on voitu perustella suppeasti (ks. tältä osin asia 73/74, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique ym. v. komissio, tuomio 26.11.1975, Kok. 1975, s. 1491, Kok. Ep. II, s. 535, 31 kohta ja asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000, Kok. 2000, s. I-6857, 105 kohta) ja että riidanalainen päätös on siis riittävästi perusteltu (ks. em. asia Saksa v. komissio, 30.9.2003 annetun tuomion 92 ja 93 kohta).

71 Tästä seuraa, että Portugalin esittämä kolmas kanneperuste ei ole perusteltu.

Viides kanneperuste

72 Portugalin hallitus esittää suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskevan viidennen kanneperusteen ensimmäisessä osassa, että komissio on ylittänyt sen, mikä on tarpeen yhteisön oikeuden noudattamisen varmistamiseksi, todetessaan riidanalaisessa päätöksessä, että Portugalin tasavallan on peruttava 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyt päätökset kokonaisuudessaan, ja katsoessaan yleisellä tavalla tämän päätöksen päätösosassa, että näiden päätösten taustalla olevat edut ovat yhteensoveltumattomia yhteisön oikeuden kanssa siitä huolimatta, että riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että ilmoitettu keskittymä johti kahteen keskittymään, eli Secil/Cimporiin ja Holderbank/Cimporiin, joista vain toinen oli yhteisönlaajuinen.

73 Portugalin hallitus väittää tämän kanneperusteen toisessa osassa, että koska keskittymäilmoituksen tehneiltä osapuolilta ei saatu pyydettyjä tietoja, ilmoitetun keskittymän arviointimenettely oli keskeytynyt riidanalaisen päätöksen tekohetkellä ja koska päätös tehtiin täten sellaisen ajanjakson kuluessa, jona oli epäselvää, jatketaanko menettelyä vai ei, komission olisi pitänyt toimia varovasti ja valita määräyksiä, jotka eivät olisi lopullisia. Portugalin hallituksen mukaan velvollisuus perua 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyt päätökset ei soveltunut tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseen eikä ollut yhteensoveltuva niiden kanssa ja sillä loukattiin siten suhteellisuusperiaatetta.

74 Kanneperusteen ensimmäisen osan osalta on todettava, että — kuten komissio on huomauttanut — kaksi keskittymää oli erottamattomasti sidoksissa toisiinsa, koska se julkinen ostotarjous, jolla Cimporin yhtiöpääoma pyrittiin hankkimaan Secilparin välityksellä, oli esitetty Cimporin omaisuuden jakamiseksi Secilin ja Holderbankin kesken. Näin ollen riidanalaisen päätöksen vaikutuksia ei ollut mahdollista rajoittaa koskemaan Holderbank/Cimpor-keskittymää. Komissio on todennut näin ollen täysin oikein riidanalaisessa päätöksessä, että Portugalin tasavalta oli velvollinen

perumaan 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyt päätökset kokonaisuudessaan, ja katsonut yleisellä tavalla, että näiden päätösten taustalla olevat edut ovat yhteensoveltumattomia yhteisön oikeuden kanssa.

75 Saman kanneperusteen toisen osan osalta riittää, että todetaan, kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 74 kohdassa, että komissio saattoi katsoa, että keskittymäilmoituksen tehneiden osapuolten passiivisuus johtui ainakin osaksi 5.7.2000 ja 11.8.2000 tehdyistä päätöksistä, ja katsoa näin ollen, että oli erityisen tärkeää ja kiireellistä, että komissio puuttui asiaan lopullisella tavalla.

76 Edellä olevasta seuraa, että viideskään kanneperuste ei ole perusteltu.

77 Koska yksikään kanneperuste ei ole perusteltu, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

78 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut Portugalin tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Portugalin tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (täysistunto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Portugalin tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Skouris Jann Timmermans

Rosas Gulmann Puissochet

Cunha Rodrigues La Pergola Schintgen

Colneric von Bahr

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 2004.

R. Grass V. Skouris

kirjaaja presidentti